

ULKOASIAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 17/1997 vp

Hallituksen esitys Puolan kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 2 päivänä lokakuuta 1997 lähettänyt ulkoasiainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen 126/1997 vp.

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana

- lähetystöneuvos Jukka Nystén, ulkoasiainministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Puolan kanssa marraskuussa 1996 allekirjoitetun sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen. Sopimuksen tarkoituksena on selkiinnyttää taloudellisen yhteistyön oikeudellisia perusteita Puolan kanssa. Sopimuksen avulla halutaan varmistaa suotuisten edellytysten jatkuminen toisen sopimuspuolen kansalaisten ja yritysten sijoituksille toisessa sopimusmaassa sekä tunnustetaan tarve suojella niitä. Samalla pyritään lisäämään taloudellista aloitteellisuutta.

Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen täyttäneensä valtiosäännöissään sopimuksen voimaantulolle asetetut vaatimukset. Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten hyväksymisestä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti sopimuksen kanssa.

Käsiteltyään asian valiokunta esittää kunoittavasti seuraavaa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta toteaa esityksestä ilmenevän, että sen jälkeen kun Suomen lainsäädännöstä oli vuoden 1993 alusta oleellisilta osin kumottu ulkomalaisomistusta koskevat rajoitukset, Suomen ja Puolan välillä 5.4.1990 allekirjoitettu sopimus sijoitusten edistämisestä ja niiden vastavuoroisesta suojelusta (SopS 23—24/1991) kävi olosuhteita vastaamattomaksi. Mainittu sopimus on

voimassa vuoteen 2005, jota ennen sopimusta ei sen 15 artiklan mukaan voi irtisanoa. Valiokunta yhtyy hallituksen käsitykseen, että oikeusvarmuuden ja maiden välisten suhteiden selkeyttämiseksi on ollut tarpeen tehdä kokonaan uusi, entisen korvaava sopimus.

Valiokunta panee merkille, että myös Puolas-
sa tapahtunut kehitys puoltaa uuden sopimuksen tekemistä. Puolan liittyminen vuonna 1996 Ta-

loudellisen kehityksen ja yhteistyön järjestöön OECD:hen edellytti talousjärjestelmän ja lainsäädännön liberalisoinnista järjestön normien mukaisiksi. Vastaaviin muutoksiin Puola on ryhtynyt päätettyään hakea Euroopan unionin jäsenyyttä.

Sopimuksen merkitystä korostaa valiokunnan mielestä se, että Puola on Suomelle Baltian ja Keski-Euroopan maista Viron jälkeen tärkein kauppakumppani. Vuonna 1996 Suomen ja Puolan tavaravaihdon kokonaisarvo ylitti 4 miljardia markkaa ja Puolan osuus Suomen viennistä oli 1,5 prosenttia ja Suomen tuonnista 0,9 prosenttia. Esityksessä todetaan, että vuonna 1996 Suomen vienti Puolaan oli suurempi kuin esimerkiksi Itävaltaan, Sveitsiin, Kiinaan, Kanadaan ja Australiaan.

Valiokunnan mielestä sopimuksen tarpeellisuutta osoittaa, että Puolassa toimii runsaat 150 suomalaista yritystä, jotka ovat tähän mennessä tehneet Puolaan sijoituksia yli miljardin markan arvosta. Uusia sijoituksia suunnitellaan. Valiokunta yhtyy siihen, että yksityistämisen ja rahoitustuksen avaamat uudet mahdollisuudet ovat lisänneet luottamusta Puolan talouteen.

Suomella on ennestään voimassa sijoitusten suojelua koskevat sopimukset 27 valtion kanssa. Puolan kanssa allekirjoitetun sopimuksen teksti on suurimmalta osin samansisältöinen kuin Suomen viime vuosina tekemät vastaavat sopimukset. Sopimuksia on kehitetty yhteistyössä Suo-

men asianomaisten sektoriviranomaisten ja talouselämän etujärjestöjen kanssa. Työn pohjana on käytetty alan uusinta kansainvälistä vertailumateriaalia, mm. Euroopan energiaperuskirjaa erityisesti suorien sijoitusten osalta sekä OECD:ssä käynnissä olevan sijoituksia koskevan yleissopimuksen valmisteluaineistoa.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella ulkoasiainvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että eduskunta hyväksyisi ne Helsingissä 25 päivänä marraskuuta 1996 tehdyn Suomen tasavallan hallituksen ja Puolan tasavallan hallituksen välisen sijoituksen edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen määräykset, jotka vaativat eduskunnan suostumuksen.

Samalla valiokunta ehdottaa

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 6 päivänä marraskuuta 1997

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Markus Aaltonen /sd
 vpj. Eva Biaudet /r
 jäs. Esko Helle/vas
 Tytti Isohookana-Asunmaa /kesk
 Ilkka Kanerva /kok
 Antero Kekkonen /sd

Kimmo Kiljunen /sd
 Juha Korkeaoja /kesk
 Martti Tiuri /kok
 Erkki Tuomioja /sd
 Jarmo Wahlström /vas
 Ben Zyskowicz /kok.